

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT

DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.

Rikors Numru: 90/2019RM

No Deposit Cars Malta Limited (C-85780)

-vs-

Milos Vorkapic
[I.D. 169104A]

Illum, 9 ta' Jannar 2020

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta' attrici pprezentat nhar l-10 ta' Mejju 2019 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenut ihallas lilha s-somma ta' tlettax-il elf erba' mija u erbghin Euro (€13,440.00) oltre l-interessi sad-data effettiva tal-hlas, liema ammont hu rapprezentanti hlas tal-bilanc dovut fuq il-prezz tal-vettura targata LDA-537 u dan skont il-Hire and Purchase Agreement datat l-24 ta' Lulju 2018 bejn il-partijiet (hawn anness).

Rat li l-konvenut gie notifikat bir-Rikors promotur u bl-avviz tas-smigh tal-kawza fis-26 ta' Ottubru 2019¹;

Rat illi l-konvenut baqa' ma deherx quddiem il-Qorti biex jikkontesta l-kawza u lanqas ma pprezenta ebda risposta in linea ta' kontestazzjoni;

Rat illi fis-seduta tal-4 ta' Dicembru 2019 gie pprezentat kapitolu ghas-subizzjoni tal-konvenut.

Rat ukoll illi fl-udjenza tat-12 ta' Dicembru 2019, il-konvenut wara li gie msejjah diversi drabi, naqas milli jidher biex iwiegeb ghall-kapitolu ghas-subizzjoni tieghu;

Rat illi waqt l-istess udjenza tat-12 ta' Dicembru 2019, l-avukat difensur tas-socjeta` attrici ddikjara li l-istess socjeta` attrici ma ghandhiex iktar provi xi tressaq u talab ukoll illi l-kawza tithalla ghas-sentenza;

Rat il-provi u d-dokumenti kollha inkluzza l-iskrittura privata annessa mar-Rikors promotur² datata 24 ta' Lulju 2018, kif ukoll l-Affidavit ta' Luke Milton in rapprezentanza tas-socjeta` attrici ipprezentata fl-10 ta' Dicembru 2019;

Rat l-atti kollha;

Rat illi l-kawza giet imhollja ghal-lum ghas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi b'din l-azzjoni is-socjeta` attrici qieghda titlob il-hlas ta' somma rapprezentanti l-bilanc dovut fuq il-prezz tal-vettura bin-numru tar-registrazzjoni LDA-537 li giet

¹ Vide fol. 17 *tergo*.

² Fol. 3 *et seq.*

konsenjata lill-konvenut taht titolu ta' *hire purchase* skont ftehim datat 24 ta' Lulju 2018.

Illi fis-seduta tat-12 ta' Dicembru 2019, il-konvenut wara li gie msejjah diversi drabi, naqas milli jidher ghas-subizzjoni.

Illi skont kif jirrizulta mid-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 702 *et seq.* tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, u skont kif jinsab ukoll pacifikament ritenut fil-gurisprudenza tal-Qrati taghna³, in-nuqqas minghajr raguni valida tas-subent li jidher u jwiegeb ghall-kapitoli tas-subizzjoni - li del resto huma intizi biex jaghmlu prova tad-domanda attrici - jitqies bhala prezunta konfessjoni. Madanakollu, billi s-subizzjoni hija biss wahda mill-mezzi ta' prova ta' fatt li tista' tingieb in sostenn tat-talba attrici, huwa wkoll risaput⁴ li din il-prova wahedha mhux necessarjament bizzejjed biex tissodisfa l-piz tal-prova inkombenti fuq l-attur ghas-success tal-pretensjoni tieghu. Jinghad ukoll illi l-gudikant m'huwiex marbut f'kull kaz bil-konfessjoni li tista' tirrizulta min-nuqqas li jitwiegbu l-kapitoli tas-subizzjoni, jekk din tikkuntrasta ma' provi ohrajn li jirrizultaw mill-atti processwali, u dan in omagg ghall-principju *actor non probante reus absolvitur*.

Kif inqal in propositu mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **James Trapani et v. Vincent Cilia**⁵, bin-nuqqas tal-konvenut li jwiegeb ghall-kapitoli, dawn "... *jitqiesu konfessati pero` dan ma jfissirx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti.*"

Ikkunsidrat;

³ Ara **Leonard Incorvaja vs Manwel Camilleri et** – deciza mil-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-4 ta' Gunju 2018.

⁴ Ara in propositu **Tabib Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et** – deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-28 ta' Gunju 1952.

⁵ Cit. 2357/1996, deciza 28 ta' April 2000.

Illi fil-kaz odjern, oltre għall-kapitolu għas-subizzjoni tal-konvenuta, il-kumpannija attrici ressqet kopja tal-ftehim ta' *hire-purchase* datat 24 ta' Lulju 2018 li permezz tiegħu l-konvenut akkwista minghand is-socjeta` attrici l-vettura LDA-537 taht titolu ta' *hire-purchase*, u ntrabat illi jhallas il-prezz ta' €14,400 permezz ta' pagamenti mensili fis-somma ta' €240 li kellhom jithallsu fl-24 gurnata ta' kull xahar. Is-socjeta` attrici pprezentat ukoll kopji tal-kambjali kollha illi gew konsenjati lilha mill-konvenut għall-hlas ta' kull pagament li jaghlaq skont kif miftiehem fil-ftehim in kwistjoni⁶.

Illi x-xhud Luke Milton, manager tas-socjeta` attrici li xehed permezz ta' Affidavit⁷, ikkonferma illi wara li hallas erba' pagamenti, il-konvenut ma baqax ihallas skont il-ftehim, bil-konsegwenza illi huwa dovut minnu bilanc fuq il-prezz tal-vettura fis-somma ta' €13,440.

Ikkunsidrat;

Il-Qorti fehmet illi din m'hijiex azzjoni *cambiaria* ghaliex evidentement, is-socjeta` attrici ma mxietx skont id-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 253(e) tal-Kap. 12 u f'kull kaz, jigi osservat illi bosta mill-kambjali konsenjati mill-konvenut, debitament esebiti in atti, għadhom sal-lum mhux magħluqa. Jirrizulta minflok, illi l-azzjoni odjerna għall-hlas tal-ammont bilancjali dovut fuq il-vettura, tinsab imsejsa fuq il-klawsola 7.1 tal-ftehim tal-24 ta' Lulju 2018, liema klawsola jaghti jedd lis-sid, ossia s-socjeta` attrici, illi fost affarijiet ohra jitlob il-hlas immedjat tal-bilanc dovut fuq il-prezz tal-vettura f'kaz *inter alia* ta' "*default on the punctual payment of any one (1) instalment by the Hirer, whether consecutive or not, and whether or not the Hirer is called upon by the Owner by any means to affect [sic. effect] payment.*"

Kif afferma Luke Milton fix-xhieda tiegħu, il-konvenut baqa' ma hallasx il-pagamenti minnu dovuti skont il-ftehim, u konsegwentement jirrizulta illi kien hemm morozita`

⁶ Dok. B anness mal-Affidavit ta' Luke Milton – fol. 26 *et seq.* tal-atti.

⁷ Fol. 23.

li, bl-applikazzjoni tal-klawsola 7 tal-ftehim, taghti lok għall-jedd għall-hlas tal-bilanc dovut fuq il-prezz tal-vettura konsenjata lill-konvenut.

Il-Qorti tosserva illi skont il-klawsola 7.2 u 7.2.1 tal-istess ftehim ta' *hire purchase*, il-morozita` tal-*Hirer* (f'dan il-kaz, il-konvenut) fil-pagamenti tal-prezz tal-vettura, twassal għat-terminazzjoni *ipso iure* [*sic. ipso facto*] tal-kuntratt kif ukoll taghti l-jedd lis-socjeta` attrici, bhala s-sid tal-vettura, li titlob u tikseb ir-restituzzjoni immedjata tal-pussess fizika tal-vettura. Huwa sinjifikanti wkoll li gie miftiehem fl-istess skrittura, dejjem skont il-klawsola 7.2, illi f'kaz ta' restituzzjoni tal-pussess tal-vettura lis-socjeta` attrici, huwa rizervat lilha d-dritt li titlob il-hlas tad-differenza bejn il-bilanc dovut fuq il-prezz tal-vettura skont il-ftehim, u l-prezz tal-vettura wara li din terga' tinbiegh presumibbilment, lil terzi.

Il-Qorti fil-kaz odjern fehmet illi s-socjeta` attrici pprocediet b'din il-kawza **għall-hlas tal-bilanc shih** tal-prezz tal-vettura minhabba l-morozita` tal-konvenut fil-hlas tar-ripagamenti mensili ai termini tal-klawsola 7 tal-ftehim, **proprju għaliex ma pprocedietx u m'hijiex sejra tipprocedi biex titlob u tikseb ir-restituzzjoni tal-pussess tal-vettura minghand il-konvenut**. Evidentement b'din il-kawza s-socjeta` attrici **mhux qieghda titlob biss id-differenza bejn il-bilanc dovut mill-konvenut u l-prezz tal-vettura wara li terga' tigi mibjugha, li huwa l-jedd li gie rizervat lilha f'kaz tar-restituzzjoni tal-pussess ai termini tal-klawsola 7.2**.

Dan qed jinghad għaliex il-Qorti tqis illi **jekk tintlaqa' t-talba tas-socjeta` attrici għall-hlas tal-bilanc kollu dovut fuq il-prezz tal-vettura, kif del resto minnha mitlub f'dawn il-proceduri, hija ma tistax imbaghad tipprocedi sussegwentement biex titlob ir-restituzzjoni tal-vettura minghand il-konvenut għal-fini ta' bejgh lil terzi** jekk mhux permezz tal-hrug ta' Mandati eżekuttivi għall-fini tal-bejgh bis-subbasta tal-vettura u bl-eżercizzju tal-privilegg speċjali spettanti lill-istess socjeta` attrici a tenur tal-Artikolu 2009(d) tal-Kodici Civili fuq ir-rikavat ta' dak il-bejgh għall-hlas tal-bilanc tal-prezz, għaliex altrimenti tkun qieghda evidentement

tarrekkixxi ruuha indebitament a skapitu tal-konvenut u l-Qorti trid tara li dan ma jsirx.

Dan premess u stabbilit, il-Qorti ma ghandha ebda diffikolta` illi tqis illi f`dan il-kaz, in-nuqqas tal-konvenut li jwiegeb ghall-kaptiolu ghas-subizzjoni, ipprovoka il-konfessjoni tieghu ghat-talba ghall-hlas tal-bilanc shih tal-prezz u, b`applikazzjoni tal-Artikolu 702(3) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta` Malta, tqis ukoll li l-kapitolu gie debitament mistqarr u accettat mill-istess konvenut fil-kwadru tal-konsiderazzjonijiet fuq maghmula.

Ghaldaqstant, billi l-Qorti qieghda tqis li s-socjeta` attrici ma pprocedietx u ma hijiex sejra tipprocedi biex titlob ir-restituzzjoni immedjata tal-pussess tal-vettura, skont kif del resto kellha l-jedd li taghmel bis-sahha tal-klawsola bin-numru 7.2 tal-ftehim, ghaliex ghazlet, minflok, li titlob il-hlas tal-bilanc kollu tal-prezz tal-vettura skont il-ftehim, qieghda, ghal din ir-raguni biss, tilqa` t-talba tal-istess socjeta` attrici kif dedotta.

Ikkunsidrat finalment;

Kwantu ghall-imghax, billi ma jirrizultax illi l-obbligazzjoni hija wahda kummercjali anke ghaliex kif diga` nghad, l-azzjoni odjerna m`hijiex wahda ta` natura kambjarja, dan ghandu jibda jiddekorri mid-data tal-ewwel interpellazzjoni ufficjali li saret lill-konvenut a tenur tal-Artikolu 1141(2) tal-Kodici Civili. Izda, f`dan il-kaz, billi ma giet esebita l-ebda interpellazzjoni ufficjali, il-Qorti tqis illi l-konvenut gie interpellat ufficjalment ghall-ewwel darba ghall-hlas tal-ammont mertu ta` din il-kawza bil-prezentata tar-rikors promotur fl-10 ta` Mejju 2019.

DECIDE

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta` u tiddeciedi billi, abbazi tal-konsiderazzjonijiet kollha fuq maghmula, tilqa` t-talba tas-socjeta` attrici No

Deposit Cars Malta Limited u tikkundanna lill-konvenut Milos Vorkapic sabiex ihallas lill-istess socjeta` attrici s-somma ta' tlettax-il elf, erba' mija u erbghin Euro (€13,440.00) rapprezentanti hlas tal-bilanc dovut fuq il-prezz tal-vettura targata LDA-537 ghar-ragunijiet imsemmijin fir-Rikors promotur, bl-imghax mill-10 ta' Mejju 2019, u bl-ispejjez kontra l-istess konvenut.

**DR. RACHEL MONTEBELLO
MAGISTRAT**

Deputat Registratur